

PADOMES ATZINUMS**2007. gada 27. februāris****par atjaunināto Maltas konverģences programmu 2006.-2009. gadam**

(2007/C 72/03)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 3. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu;

apspriedusies ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

- (1) Padome 2007. gada 27. februārī izskatīja atjaunināto Maltas konverģences programmu laikposmam no 2006. līdz 2009. gadam.
- (2) Makroekonomiskajā scenārijā, kas ir programmas pamatā, paredzēts, ka reālā IKP pieaugums programmas periodā svārstīsies aptuveni 3 % robežās. Šis scenārijs, kas novērtēts, ņemot vērā pašlaik pieejamo informāciju, šķiet balstīts uz optimistiskiem pieņēmumiem par pieaugumu attiecībā uz 2007. gadu un ļoti optimistiskiem attiecībā uz laiku pēc tam, jo īpaši tādēļ, ka ārējā sektora termiņa vidusposma novērtējums bija labvēlīgs. Ja vidējā termiņā neto eksporta apjomi būs mazāki, nekā paredzēts programmā, tas varētu palielināt pēdējos gados novēroto ārējo nestabilitāti. Inflācijas prognozes šķiet ticamas.
- (3) Attiecībā uz 2006. gadu Komisijas dienestu 2006. gada rudens prognozē lēsts, ka vispārējās valdības deficīts ir 2,9 % no IKP, salīdzinot ar iepriekšējā konverģences programmas atjauninājumā noteikto mērķi — 2,7 % no IKP. Aprēķinātie 2006. gada rezultāti, kas minēti pēdējā atjauninājumā (2,6 % no IKP), ir mazāki par tiem, kas plānoti Komisijas dienestu 2006. gada rudens prognozē; ņemot vērā jaunāko informāciju par IKP pieaugumu un datiem par valsts finanšu skaidras naudas plūsmu, tie šķiet pareizi.
- (4) Atjauninājumā izklāstītās budžeta stratēģijas mērķis ir deficīta samazināšana zem 3 % no IKP atsaucēs vērtības 2006. gadā un fiskālā konsolidācija pēc tam. Atjauninājumā prognozēta vispārējās valdības deficīta pakāpeniska samazināšanās, kas ļaus līdz 2009. gadam izveidot kopumā līdzsvarotu budžetu. Tā kā tiek prognozēta procentu sloga mazināšanās, gaidāms, ka primārais pārpalikums līdz 2009. gadam sasniegs 3,25 % no IKP. Korekcija tiks veikta, samazinot primāro izdevumu attiecību par gandrīz 5,75 procentu punktiem no IKP, kas vairāk nekā kompensē ieņēmumu attiecības samazināšanos par gandrīz 3,75 procentu punktiem no IKP. Neraugoties uz sekmēm, kas gūtas, ierobežojot tēriņus kopumā, veselības aprūpes izdevumiem pēdējos gados bijusi tendence pieaugt. Mazāk nekā iepriekš tiks izmantoti vienreizēji deficīta samazināšanas pasākumi. Programma kopumā apstiprina plānoto nominālo budžeta korekciju iepriekšējā atjauninājumā, neraugoties uz daudz labvēlīgāku makroekonomisko scenāriju.
- (5) Tiek plānots, ka strukturālais deficīts (t.i., cikliski koriģētais deficīts, atskaitot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus), ko aprēķina atbilstīgi kopīgi saskaņotai metodoloģijai, uzlabosies no 3 % no IKP 2006. gadā līdz 0,5 % programmas perioda beigās. Tāpat kā iepriekšējā konverģences programmas atjauninājumā vidēja termiņa mērķis (VTM) attiecībā uz programmā minēto budžeta stāvokli ir līdzsvarots budžets strukturālā izteiksmē, tomēr jaunā programma neparedz mērķi sasniegt VTM programmas periodā. Tā kā vidējā termiņa mērķis ir augstāks par obligāto kritēriju (aplēsts deficīts apmēram 1,75 % no IKP), to sasniedzot, vajadzētu būt iegūtai drošības rezervei pret pārmērīga

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1055/2005 (OV L 174, 7.7.2005., 1. lpp.). Šajā tekstā minētie dokumenti ir pieejami šādā interneta vietnē:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

deficīta rašanos. Šis VTM iekļaujas robežās, kas noteiktas euro zonas un VKM II dalībvalstīm Stabilitātes un izaugsmes paktā un rīcības kodeksā, un pienācīgi atspoguļo parāda attiecību un vidējo potenciālā ražošanas apjoma pieaugumu ilgtermiņā.

- (6) Kopumā programmā iekļautie budžeta prognožu riski šķiet līdzsvaroti attiecībā uz 2007. gadu, taču pēc tam budžeta rezultāti var būt sliktāki, nekā prognozēts programmā. Tā iemesls ir optimistiskas prognozes par IKP pieaugumu 2007. gadā un sevišķi labvēlīgs makroekonomiskais scenārijs 2008.-2009. gadam, kas ir atjauninājuma prognožu pamatā (lai gan nodokļu prognozes šiem gadiem šķiet piesardzīgas). Turklāt attiecībā uz laiku pēc 2007. gada nav sniegta sīkāka informācija par korekciju stratēģiju, kas savukārt palielina ar plānoto fiskālo konsolidāciju saistītos riskus.
- (7) Ņemot vērā šo riska novērtējumu, budžeta stāvoklis programmā šķiet atbilstīgs, lai līdz 2006. gadam novērstu pārmērīgo budžeta deficītu saskaņā ar Padomes ieteikumu. Turklāt šķiet, ka tas arī nodrošina pietiekamu drošības rezervi, lai no 2008. gada parastu makroekonomisko svārstību gadījumā netiktu pārsniegta deficīta robežvērtība — 3 % no IKP. Nākamajos gados pēc pārmērīga deficīta novēršanas korekciju temps virzībā uz programmā netieši norādīto VTM kopumā atbilst Stabilitātes un izaugsmes paktam, kurā noteikts, ka euro zonas un VKM II dalībvalstīs strukturālās bilances ikgadējā uzlabojuma kritērijam būtu jābūt 0,5 % no IKP un ka korekcijai būtu jābūt lielāki ekonomiskā uzplaukuma laikā, un tā varētu būt mazāka ekonomikas lejupslīdes laikā.
- (8) Tiek lēsts, ka valdības kopējais parāds 2006. gadā ir sasniedzis 68,25 % no IKP, kas ir vairāk par Līgumā noteikto atsaucis vērtību — 60 % no IKP. Programmā prognozēts, ka parāda attiecība programmas periodā samazināsies par 8,75 procentu punktiem no IKP. Paredzams, ka parāda attiecības attīstība būs mazāk labvēlīga, nekā prognozēts programmā, ņemot vērā iepriekš minētos riskus, kas apdraud budžeta mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā šo riska novērtējumu, šķiet, ka programmas periodā parāda attiecība pietiekami samazināsies, tuvojoties atsaucis vērtībai.
- (9) Malta nesēn sākusī īstenot pensiju reformu, kuras mērķis ir palielināt faktisko pensionēšanās vecumu, reizē palielinot pensijas. Rezultātā programmas aplēses liek domāt, ka pensiju izdevumi būs lielāki, kas savukārt vēl vairāk palielinās ar novecošanos saistītos izdevumus gandrīz līdz ES vidējam rādītājam. Prognozes liecina, ka, lai arī lēnāk nekā iepriekš, veselības aprūpes tēriņi ilgtermiņā pieaugs par aptuveni 1,75 procentu punktiem no IKP, ja saglabāsies pašreizējās tendences. Pašreizējais budžeta stāvoklis nenodrošinātu stabilu parāda samazināšanu zem Līguma atsaucis vērtības. Tādējādi budžeta stāvokļa uzlabošana, kā prognozēts programmā, palīdzētu mazināt apdraudējumu valsts finanšu ilgtspējībai. Kopumā šķiet, ka Maltas valsts finanšu ilgtspējību apdraud vidēji liels risks.
- (10) Konverģences programmā nav ietverts kvalitatīvs novērtējums par valsts reformu programmas 2006. gada oktobra īstenošanas ziņojuma kopējo ietekmi atbilstīgi vidēja termiņa fiskālajai stratēģijai. Tomēr tajā sniegta sistemātiska informācija par tiešām budžeta izmaksām vai ietaupījumiem saistībā ar galvenajām reformām, kas paredzētas valsts reformu programmā, un tās budžeta prognozēs skaidri ņemta vērā valsts reformu programmā izklāstīto darbību ietekme uz valsts finansēm. Šķiet, ka konverģences programmā noteiktie pasākumi valsts finanšu jomā atbilst valsts reformu programmā paredzētajiem pasākumiem. Konkrētāk, abās programmās paredzēta pensiju reformas īstenošana, savukārt konverģences programmā sniegta sīkāka ziņa par valsts reformu programmā minēto nodokļu reformu.
- (11) Programmā budžeta stratēģija kopumā atbilst vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm, kas iekļautas integrētajās pamatnostādņēs laikposmam no 2005. līdz 2008. gadam.
- (12) Attiecībā uz prasībām par sniedzamajiem datiem, kas norādītas rīcības kodeksā par stabilitātes un konverģences programmām, programmā nav pilnībā sniegti visi obligātie un fakultatīvie dati ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Konkrēti, nav sniegti dati par nozaru bilancēm, jo īpaši prognozes par tīro aizdevumu/aizņēmumu attiecībā pret pārējo pasauli 2006.–2009. gadā, un dati par nodarbinātību un darba ražīgumu nostrādātajās stundās.

Padome uzskata, ka programma atbilst pārmērīgā deficīta novēršanai līdz 2006. gadam un, ņemot vērā paredzamo pārliecinošo izaugsmi, vēlāk paredz sekmīgu virzību uz VTM sasniegšanu. Programmā paredzētā parāda attiecība šķiet samazināties pienācīgā tempā, virzoties uz atsaucis vērtību 60 % apmērā no IKP. Tomēr budžeta mērķu sasniegšana pēc 2007. gada ir apdraudēta. Ir svarīgi saglabāt tādu budžeta stāvokli, lai budžets varētu izturēt situāciju, kad prognozētā pārliecinošā izaugsme nenotiek, jo īpaši, ņemot vērā nesen izveidojušos ārējo nestabilitāti. Ņemot vērā iepriekš minēto novērtējumu, Padome aicina Maltu:

- i) panākt pienācīgu virzību uz VTM sasniegšanu, kā paredzēts programmā, un nodrošināt atbilstīgu parāda un IKP attiecības samazināšanos, vienlaikus precizējot budžeta stratēģiju, jo īpaši attiecībā uz izdevumiem, raugoties no ilglaicīgākas perspektīvas;
- ii) ņemot vērā parāda līmeni un prognozes par to izdevumu pieaugumu, kas saistīti ar novecošanos, uzlabot valsts finanšu ilglaicīgo ilgtspējību, sasniedzot VTM un sekmīgi izstrādājot un īstenojot veselības aprūpes sistēmas reformu.

Galveno makroekonomikas un budžeta prognožu salīdzinājums

		2005	2006	2007	2008	2009
Reālais IKP (% izmaiņas)	KP 2006. g. dec.	2,2	2,9	3,0	3,1	3,1
	COM 2006. g. nov.	2,2	2,3	2,1	2,2	n.d.
	KP 2006. gada janvāris	0,9	1,1	1,2	2,0	n.d.
SPCI inflācija (%)	KP 2006. g. dec.	2,5	3,1	2,2	2,1	2,0
	COM 2006. g. nov.	2,5	3,0	2,6	2,4	n.d.
	KP 2006. gada janvāris ⁽⁶⁾	2,8	3,1	2,5	1,9	n.d.
Starpība starp potenciālo un faktisko ražošanas apjomu (% no potenciālā IKP)	KP 2006. g. dec. ⁽¹⁾	- 2,8	- 2,1	- 1,3	- 0,3	0,9
	COM 2006. g. nov. ⁽⁵⁾	- 2,1	- 1,4	- 1,1	- 0,5	n.d.
	KP 2006. gada janvāris ⁽¹⁾	- 2,9	- 3,7	- 4,2	- 4,4	n.d.
Vispārējās valdības bilance (% no IKP)	KP 2006. g. dec.	- 3,2	- 2,6	- 2,3	- 0,9	0,1
	COM 2006. g. nov.	- 3,2	- 2,9	- 2,7	- 2,9	n.d.
	KP 2006. gada janvāris	- 3,9	- 2,7	- 2,3	- 1,2	n.d.
Primārā bilance (% no IKP)	KP 2006. g. dec.	0,8	1,1	1,1	2,5	3,2
	COM 2006. g. nov.	0,8	0,9	0,7	0,6	n.d.
	KP 2006. gada janvāris	0,3	1,4	1,5	2,4	n.d.
Cikliski koriģētā bilance (% no IKP)	KP 2006. g. dec. ⁽¹⁾	- 2,2	- 1,8	- 1,8	- 0,8	- 0,2
	COM 2006. g. nov.	- 2,4	- 2,3	- 2,3	- 2,7	n.d.
	KP 2006. gada janvāris ⁽¹⁾	- 2,8	- 1,3	- 0,7	0,4	n.d.

		2005	2006	2007	2008	2009
Strukturālā bilance ⁽²⁾ (% no IKP)	KP 2006. g. dec. ⁽³⁾	- 3,8	- 2,9	- 2,0	- 1,0	- 0,4
	COM 2006. g. nov. ⁽⁴⁾	- 4,0	- 3,5	- 2,5	- 2,7	n.d.
	KP 2006. gada janvāris	- 3,8	- 2,3	- 1,4	0,3	n.d.
Valdības kopējais parāds (% no IKP)	KP 2006. g. dec.	74,2	68,3	66,7	63,2	59,4
	COM 2006. g. nov.	74,2	69,6	69,0	68,6	n.d.
	KP 2006. gada janvāris	76,7	70,8	68,9	67,3	n.d.

Piezīmes:

- (¹) Komisijas dienestu aprēķini, pamatojoties uz programmā iekļauto informāciju.
(²) Cikliski koriģētā bilance (kā iepriekšējās rindās), izņemot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus.
(³) Vienreizēji un citi pagaidu pasākumi no programmas (1,6 % no IKP 2005. gadā, 1,1 % no IKP 2006. gadā un 0,2 % 2007. gadā, 0,2 % 2008. gadā, 0,2 % 2009. gadā; visi samazina deficītu).
(⁴) Vienreizēji un citi pagaidu pasākumi, kas minēti Komisijas dienestu 2006. gada rudens prognozēs (1,6 % no IKP 2005. gadā, 1,1 % no IKP 2006. gadā un 0,2 % no IKP 2007. gadā, 0 % no IKP 2008. gadā; visi samazina deficītu).
(⁵) Pamatojoties uz aplēsēm par attiecīgi 2,2 %, 1,7 %, 1,7 % un 1,6 % lielu potenciālo izaugsmi 2005.–2008. gadā.
(⁶) 2006. gada janvāra KP skaitļi atbilst mazumtirdzniecības cenu indeksam.

Avots:

Konverģences programma (KP); Komisijas dienestu 2006. gada rudens ekonomiskās prognozes (COM); Komisijas dienestu aprēķini.